

15 januari 2020

Synpunkter på avgränsningssamråd avseende en planerad 130 kV kraftledning mellan stationerna Täljö och Vaxholm i Österåkers och Vaxholms kommuner, Stockholms län

Elektricitet är naturligtvis nödvändig för den gröna omställningen. Vi har därför inga generella invändningar emot planen.

Det är önskvärt att undvika störning av uppväxtområden för abborre (alltså grunda vikar med mjuk botten) genom korrekt val av månad för förläggningsarbetena. Det är beklagansvärt att det våtmarksinventerade ESKO-området vid Täljöviken, som bedömts ha ett mycket högt naturvärde, kommer att tas i anspråk. Vår förhoppning är att det förläggningssätt som används ger minst påverkan, oavsett pris. Detsamma gäller för allén. Vilken årstid som väljs för förläggningsarbetet kan vara avgörande för graden av påverkan på ekosystemen. Vi antar att inga skadliga ämnen läcker från kablarna och att hänsyn tas till potentiella komplikationer från det eventuella framtida avloppsreningsverket i Täljö och dess ledningar.

Vi har dock ett förslag. Enligt Jordbruksverket¹ uppmärksammas idag hävdade gräs- och buskmarker längs bl.a. kraftledningsgator som leverantörer av ekosystemtjänster. Dessa gräs- och buskmarker har potential i arbetet med att utveckla och popularisera biologisk mångfald. Det är tänkt att ledningens 7-meter breda gata ska gå genom skog, öppen mark och åtminstone ett planerat bostadsområde. På gatan kan inte byggas och det kan inte finnas några större träd. Gatan måste alltså skötas. Skötseln kan gynna den biologiska mångfalden. Ett gott exempel finns i Täby kommun²: *"Täby kommun ansvarar för skötseln av Vattenfalls 45 meter breda kraftledningsgator i skogen runt Gullsjön i Täby. Skötseln av kraftledningsgatorna görs för att öka och bevara växt- och djurlivet. I kraftledningsgatorna ska ett beteslikt landskap få utvecklas. Detta gynnar många olika buskar, blommor och pollinerande insekter som får möjlighet att utvecklas och bevaras. Kraftledningsgatorna ska fungera som en plats där arterna får möjlighet att sprida sig i landskapet. All sly röjs bort för att göra marken ljus och öppen och för att möjliggöra etablering av gräs och andra örter. Vissa artrika gräsytor slås med slätter så att örterna kan leva vidare. I kraftledningsgatorna har kommunen också planerat in ett flertal buskgrupper med till exempel hassel, fläder, hagtorn, slån, getapel och olvon. Kommunen utför både slyröjning och slätter i kraftledningsgatorna."*

Även om den föreslagna gatan i Österåker – Vaxholm är smalare än den i Täby, föreslår vi en liknande skötselplan som tillåter utvecklingen av en mosaik av buskage och ängsliknande gläntor. Det skulle gynna en rik insektsfauna, vilket är särskilt viktigt nu när insektgynnande miljöer håller på att försvinna på så många håll. Vi förmodar att den positiva miljömässiga effekten och publiciteten överväger kostnaderna. Det innebär också att förslaget att sprida ut överskottsmassor över intilliggande områden (s.13) måste hanteras med stor försiktighet.

Det skulle vara bra om den slutgiltiga planen preciserade hanteringen av våtmarksområdena och allén, tidpunkten för förläggningen av havskabeln och skötselplanen för gatan.

Philip Shaw

för Naturskyddsföreningen i Österåker

Maria Olausson

¹ *Infrastrukturens gräs- och buskmarker* https://www2.jordbruksverket.se/webdav/files/SJV/trycksaker/Pdf_rapporter/ra12_36.pdf

² *"Artrika kraftledningsgator"* <https://www.taby.se/fritid-och-kultur/natur-och-parker/naturomraden/>